



Від авторки

Живу я біля лісу. Змалечку, гуляючи з дідусем, завжди насолоджувалася співом птахів. Які ж вони дивовижні!

Дідусь Василь розповідав, як багато є різних пернатих і що кожна пташка має особливий характер, співає неповторну пісню, а її спосіб життя не схожий ні на чий. Саме тоді вперше я дізналася, що є птахи, які зникають і яких дуже мало залишилося в нашому краї. Коли приходила довга й тиха зима, я з нетерпінням чекала весни — хотіла якнайшвидше почути співи птахів, що повернулися з вірію.

Я подорослішала, дитяче захоплення малюванням переросло в професію. Я створюю ілюстрації для дитячих книжок. Якимось мені у спадок перейшов величезний пакет ниток «муліне». Вишивання — точно не моє, тому я не уявляла, що ж із ними робити. Але барвисті моточки не давали мені спокою. Приємні на дотик, із ніжною текстурою, вони були мов якісь тваринки чи птахи. Одного разу я бавилася нитками, розкладаючи їх на поверхні столу, і раптом побачила в плетиві різні образи. Пасма ниток слухняно ставали крилами, дзьобами та ногами моїх перших ниткових пташок. Кожна мала власний характер — усе по-справжньому, як у природі. Тоді й виникла ідея зібрати пташок в одну книгу.

Але ж пернатих так багато! Хотілося написати про геть усіх. І тут пригодилося дідусева розповідь про птахів, які зникають. Саме від нього я вперше дізналася про Червону книгу України. У ній написано про рідкісні види птахів, які треба зберегти. Щоб колись наші нащадки зустріли в природі пташок, які здавна жили та прилітали в Україну. Аби нікого не забути, виникла ПтахАбетка — абетка птахів.

ПтахАбетка — це маленька подорож у світ творчості та знань. Що нам по-справжньому треба — це жити в гармонії з природою, вивчати її, берегти й пам'ятати, що вона — це ми.

*Ірена Панаріна,
авторка, художниця*

Від науковиці

В Україні зустрічається 436 видів птахів. Деякі з них жили тут зроду-віку, інші з'явилися нещодавно. Хтось мешкає в нас цілий рік, не покидаючи рідну місцину навіть узимку, а хтось — рідкісний зальотний гість. Отже, 436 — це багато чи мало?

У всьому світі є приблизно 9000 відомих видів птахів. І науковці продовжують знаходити нові, переважно у великих тропічних лісах. Але до моменту відкриття доживають не всі. Майже 14% птахів світу нині під загрозою зникнення, а 222 види зникнуть уже в найближчому майбутньому.

Це незворотна втрата. Адже птахи унікальні. Вони опанували активний політ, заселили всі материки включно з Антарктидою, виробили надзвичайне і яскраве пристосування для утримання тепла — оперення. Птахи — генії орієнтування та навігації. Деякі з них мають розвинений інтелект, яким не поступаються 4-річній дитині, уміють застосовувати знаряддя праці, будують складні архітектурні конструкції, здатні до навчання й логічного мислення. Пернаті — турботливі батьки, невтомні мандрівники й наші постійні сусіди ще з часів мешкання в печерах.

Ось чому так важливо знати і зберігати їх. Ця книжка — перший крок у дивовижний і захопливий світ птахів. Більшість видів ПтахАбетки — рідкісні або такі, що охороняються в Україні та Європі. Деяких майже неможливо зустріти в природі. Але кожен може побачити взимку зграйки спритних щигликів на бур'янах або омелюхів на горобині, почути навесні в березовому гаю мелодійний спів вивільги, спостерігати за кумедними й вигадливими витівками гави чи сойки.

І допомогти теж може кожен. Дотримуйтеся простих правил: не чіпайте влітку знайдених пташенят (часто вони просто сидять у траві й чекають



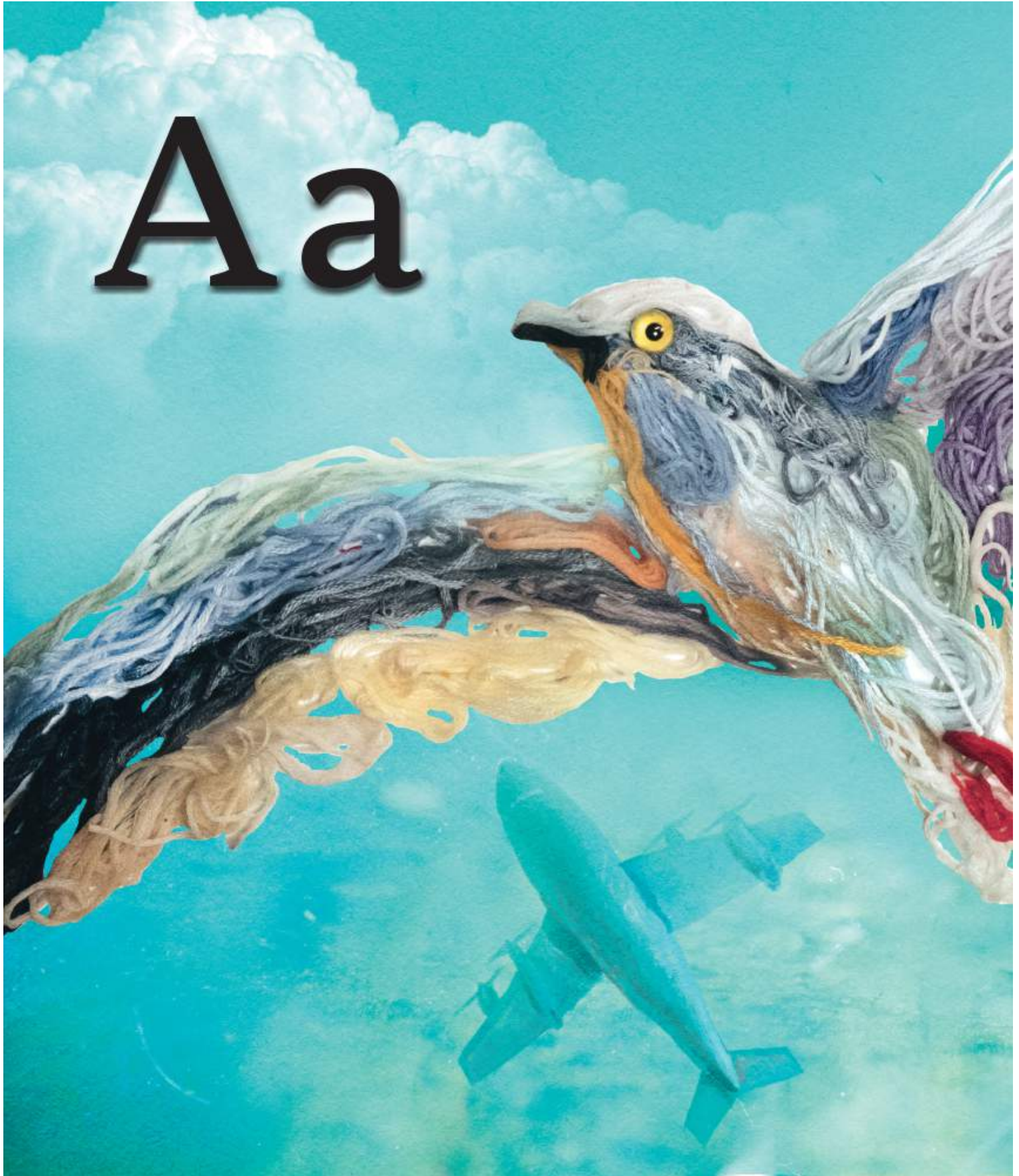
на батьків із кормом), підгодовуйте птахів у люті морози, у спеку влаштуйте невеличку водойму-водопій, повісьте синичник чи шпаківню, бережіть від котів.

У кожному парку, сквері, навіть серед багатопверхівок можна побачити й почути чимало різних птахів. А розпізнати їх вам допоможуть такі ресурси: сайт Західноукраїнського орнітологічного товариства zuotov.blogspot.com, спеціальний навчальний сайт для визначення птахів і їхніх голосів birdid.no, популярні сайти любителів птахів України uabirds.org, pematidruzzi.org.ua тощо.

Гарної і цікавої пташиної мандрівки, шановні читачі й читачки!

*Наталія Атамась,
науковиця, орнітологиня*

Aa



[Купить книгу на сайте kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

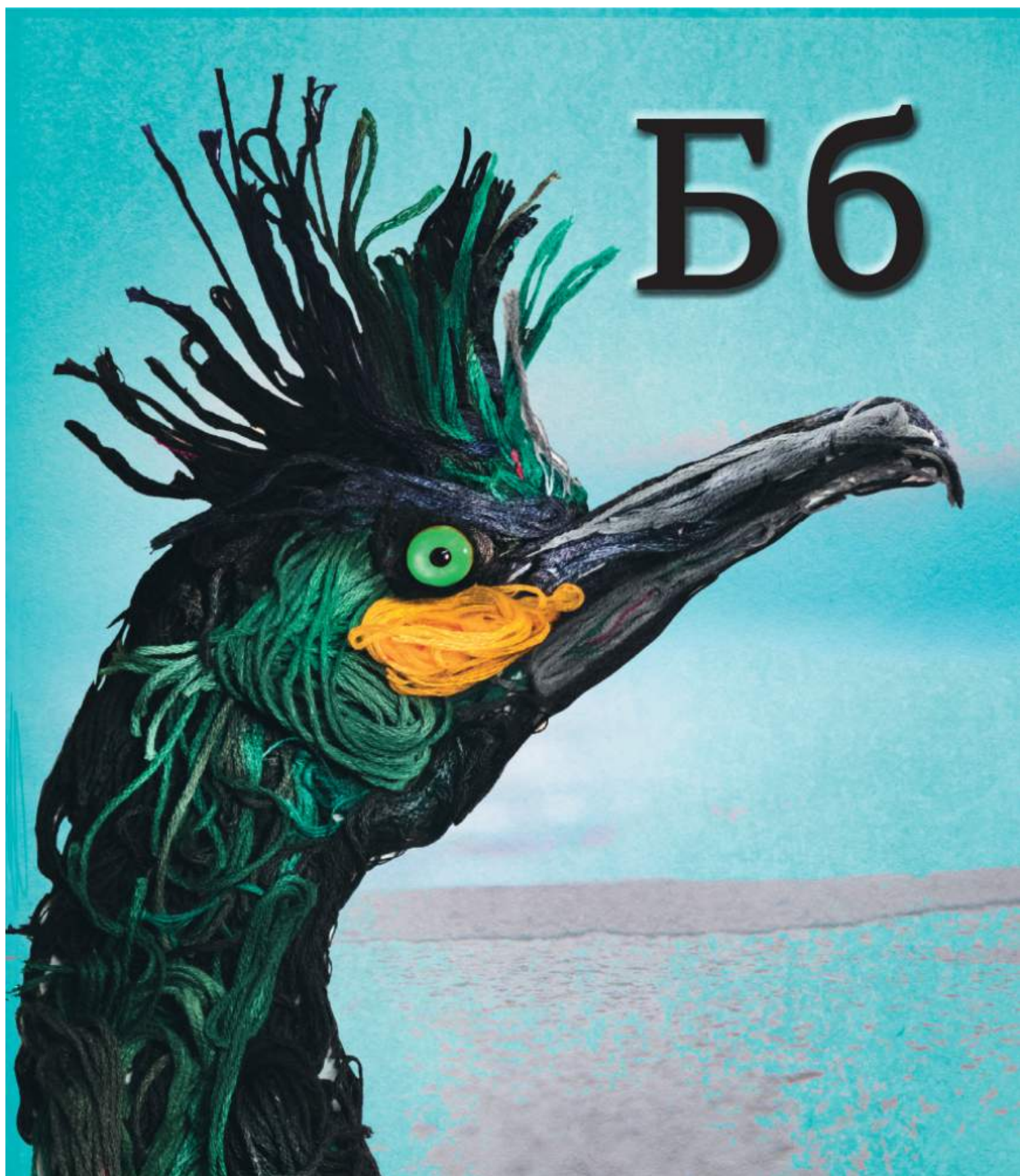


Альбатрос

Ці дивовижні повітряні віртуози підкорюють ураганні вітри й можуть годинами ширяти над океаном. Моряки не дарма вважають їх передвісниками шторму — за повного штилю альбатросам дуже важко піднятися, тому вони літають у негоду.

Розмах крил мають найбільший серед усіх птахів на планеті — до чотирьох метрів. Уміють спати на льоту (і сплять, бо майже не мають ворогів у дикій природі). Пару собі знаходять на все життя. Самиця альбатроса дев'ять місяців висиджує одне півкілограмове яйце.

Багато видів альбатросових зараз під міжнародною охороною. Альбатроси перебувають на межі вимирання через забруднення довкілля та виснаження рибних океанічних запасів.



[Купить книгу на сайте kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)



Баклан чубатий

Баклани — морські птахи. Вони найкращі у світі рибалки, тому харчуються тільки рибою. Пірнають на глибину до 45 метрів і можуть там бути протягом трьох хвилин.

Бакланів дуже легко обдурити, і це роблять звичайні сірі ворони. Одна підходить до гнізда й починає дратувати господаря, аж поки той не побіжить за нею, а друга тим часом краде яйця.

Чубатих бакланів лишається дедалі менше. Головна причина зникнення — забруднення моря нафтопродуктами та шумна діяльність людей у період гніздування. Птахів занесено до Червоної книги України.

Вв

Вівільга

Якщо ви в лісі раптом почувєте мелодійне «фіу-тіу-ліу», часом схоже на звуки флейти, а часом на крики кота, якому наступили на хвіст, знайте: перед вами вівільга. У самців яскраве жовто-чорне забарвлення, а в самиць — світло-зелене, тому їх важко побачити на дереві.

За легендою, коли всі звірі в лісі працювали, щоб поглибити озеро в сильну спеку, вівільга літала й сміялася з них. А коли озеро наповнилося, звірі не пустили її до води. Відтоді вона уникає водойм і співає, щоб пішов дощ і дав їй змогу напитися. Ці птахи — санітари лісу, бо люблять ласувати різними деревними шкідниками: гусінню, отруйними комахами та клопами.

Пташкою опікується європейське законодавство з охорони природи.



[Купить книгу на сайте kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)